

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomant: Josef S z m u d a

Téma diplomové práce: Zneužití většiny a menšiny hlasů v kapitálové společnosti

Práce odevzdána: dne 13.11.2013

1. Volba tématu a rozsah práce

Předmětem posudku je diplomová práce věnovaná stále aktuální problematice zneužití práva, v daném případě zneužití většiny a menšiny hlasů v kapitálové společnosti. Vzhledem k tomu, že tento institut je v rekodifikační úpravě modifikován, otvírá se autorovi řada otázek, jak čistě teoretických, tak praktických, na které je třeba hledat odpověď. Volbě tématu lze tudíž přisvědčit.

Diplomová práce má 60 stran vlastního textu. Splňuje tak co do rozsahu požadavky stanovené příslušným opatřením děkana PF UK.

2. Struktura práce

Práce je členěna do pěti kapitol, z nichž první pojednává obecně o zneužití práva z pohledu teorie. Druhá se zabývá zneužitím práva v kapitálové společnosti a třetí kapitola je již konkrétněji věnována institutu zneužití ve vztahu k výkonu hlasovacího práva. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na porovnání úpravy zneužití hlasovacího práva podle dosavadní úpravy obsažené v obchodním zákoníku s úpravou obsaženou v novém občanském zákoníku. Poslední, pátá kapitola pojednává o ochraně menšiny a současně o možnostech zneužití ochrannářských institutů menšinou. Práce je zakončena závěrem, v němž diplomant shrnuje hlavní myšlenky, k nimž při zpracování tématu dospěl. Takto pojatá struktura je logická a přehledná a v zásadě pokrývá zvolené téma.

Po metodologické stránce postupuje diplomant od obecného ke zvláštnímu. Nejprve si vytváří širší teoretický základ pro posuzování konkrétních otázek nastolených rekodifikační úpravou. Používá při psaní též metodu analytickou a syntetickou a dílčím způsobem i srovnávací. Metody uváděné diplomantem v úvodu práce na s. 1 jsou metody výkladu zákonného textu, nikoli metody zpracování teoretického pojednání, jakým je bezesporu i diplomová práce. Lze konstatovat, že autorem použité metody odpovídají cílům práce, které si v úvodu vytkl.

3. K obsahu práce

Obsah práce i řazení jednotlivých kapitol svědčí o autorově smyslu pro abstraktní a systematické myšlení. Je patrný i jeho zájem o zvolené téma. Pozitivem předloženého textu je též schopnost pracovat s odbornou literaturou a formulovat vlastní stanoviska.

Z dílčích připomínek a diskusních námětů lze uvést například tyto: na str. 5 pojednává autor o funkci právních zásad a přiklání se k závěru o jejich (pouze) interpretační povaze. Domnívám se, že zásady mají i funkci vykrývání mezer v právu, tudíž funkci normativní a (spíše výjimečně) i funkci derogační. Funkce interpretační je nepochybně velmi významná, nikoli však jediná. S obsahem kapitoly druhé a v ní obsaženými závěry souhlasím, jen bych dodala, že povinnost loajality je intenzivnější ve společnostech s menším počtem společníků. Autorův závěr na s. 23 mě vede k otázce, zda za zneužití hlasů lze považovat prosazení pro společnost potřebného opatření. Domnívám se že nikoli, neboť chybí „účel“ zneužití, tedy „újmou celku“. K textu na s. 26 lze poznamenat, že újmou celku nelze rozumět porušení zásady loajality, ale že újma může (nikoli nutně musí) být důsledkem porušení této povinnosti. Argument o výkladu pojmu újma odvolávající se na ustanovení § 2894 n. o. z. nepovažuji za správný (s. 25). Kromě toho nelze souhlasit s tím, že porušení povinnosti loajality znamená vždy újmu celku, neboť to je sice nežádoucí, ale nemusí to mít vždy autorem uváděný důsledek (s. 26). K autorově modifikaci případu posuzovaného německými soudy lze podotknout, že jím modelované situace by bylo zřejmě třeba posoudit jako porušení povinnosti loajality obou společníků (většinového i menšinového), pokud by bylo jejich cílem zrušit společnost provozující prosperující podnik (s. 27, 28). K pojednání o hlasování, jímž valná hromada uděluje vyžádaný pokyn statutárními orgány kapitálové obchodní společnosti lze poznamenat, že většinový společník, který je vlivnou osobou, tento nástroj ovlivnění zpravidla potřebovat nebude. Kardinální otázkou celého pojednání je právní postih zneužití většiny či menšiny hlasů. Tomu se měl diplomant podle mého názoru více věnovat, neboť jde nejen o teoretický, ale také velmi praktický problém. Také lhůta pro podání návrhu soudu je časově omezena.

4. Seznam literatury a práce s prameny

Seznam použité literatury je dostatečný a obsahuje reprezentativní prameny české komercialisty i právní teorie. Zahraniční odborná literatura ale není zastoupena. Na použitý pramen je odkazováno v souladu s citačními pravidly. Ocenit je třeba i práci s judikaturou.

5. Závěr

Práce splňuje předpoklady kladené na tento typ odborného textu a je proto způsobilá obhajoby, k níž ji tímto doporučuji. Navrhuji hodnotit ji známkou „velmi dobře“ až „výborně“ v závislosti na vystoupení diplomanta při obhajobě.

Praha, 3. prosince 2013

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce